

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyede évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Felhívás

a kárpáti falvak ujjaépítése érdekében.

Az oroszok által elpusztított kárpáti falvak ujjaépítésének munkálatai serényen haladnak előre és a közönség hazafias áldozatkészsége nem lankad. A napokban olvastuk, hogy csak maga „Az Est“ 1 millió koronát gyűjtött már e célra.

Az országos bizottság tevékeny és agilis elnöke K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf, a minap érdekes adatokat közölt a segélyköltségek feladatairól és eddigi eredményéről.

Az oroszok kárpáti betörése 100 községet talált. 3000 házat teljesen leromboltak, 5000 épületen nagyobb-kisebb kárt ejtettek.

A segítő akcióhoz hatalmas segítséget nyújt az állam is különösen ingyenes faanyag, kő és téglák nyújtása által. De a helyreállítás munkájának nagyobbik részét mégis a társadalom vállalta magára. A társadalom által vállalt munka bevégezése mintegy 7¹/₂ millió koronát fog igénybe venni. Ebből 5 millió korona már együtt van. Hisszük, hogy a hazafias közönség áldozatkészsége a még hiányzó kisebb összeget is előfoglalja teremteni.

Szászváros képviselőtestülete még a múlt év őszén 5000 koronát szavazott meg e célra és a közönség körében gyűjtés eszközzése végett egy bizottságot küldött ki.

A bizottság közelebbről fogja a nagy közönség körében a gyűjtést megindítani. Akik addig is adakozni óhajtanak, kérjük az adományokat a bizottság titkárához, dr. A n t o n i Ede urhoz — Vorschuss-Verein épület — juttatni.

Hisszük, hogy Szászváros nemes közönsége, mint minden szép és nemes cél szolgálatában, itt is teljesíteni fogja kötelességét s jelentékeny összeggel fog járulni a háború által legnagyobb anyagi kárral sújtott véreinknek fölsegítéséhez.

A kiküldött bizottság.

1877—1914. évek judikaturai alkotásai a községi szervezetekben.

A községi bíraskodás első alkotása, az 1877. évi XXII. t.-c., amely 39 év alatt annyira életelentelenné futotta meg pályáját, hogy alig hagyott maga után maradandóbb emléket, mint az országos könyvtár egyik rejtékének oknévküli térfoglalását. Erre a törvényre az 1914. évben alkotott polgári perrendtartás kimondotta a „requiemet“ s elparentálta annak rendjelmódja szerint, de anélkül, hogy a 39 évi tapasztalatok mérlegelésével számot vetett volna az előző törvény végrehajtásának lehetetlenségeivel s megállapította volna ama nehézségekkel járó feladatoknak értékesebb szellemi erőkre való átruházását, mint amelyek az 1877. évi XXII. t.-c.-ben oly könnyedén lefektetve voltak.

Do mortuis nihil nisi bene! És minket — falusi jegyzőket — mély bánat fog el, hogy a polgári perrendtartásból kivett 755—766. §-ok s a 197,100/914. B. m. rendelet oly

simán mellőzik a kisközségekben a falusi jegyzőket, mintha az a községi bíró a közjogi ismeretek tudásával éppen úgy rendelkezne, mint egy 2 alapvizsgát tett jogász, sőt még azzal is megtoldja, hogy kisközségekben — ha a bíró nem végezheti az írásbeli munkálatokat — ezt a körjegyzőnek kötelessége végeznie. A kényszer elővezetéseknél — és a bírság alkalmazásánál is — a rendelkezési jog kizárólag a falusi bírót illeti, nem különben a szemlék és szakértői ügyekben a foganatosítandó intézkedési jog is.

Általában a polgári perrendtartás s a 197100/914. B. m. rendelet nagyon kevés alakjogi kérdéseken kívül — semmi lényegi változást nem idézett elő az új eljárásban. A lényegi változások az igazolás megengedhetőségében és a végrehajtási cselekménynek a közadók módjára való jelentkezéseiben nyilvánult meg, mely utóbbi inkább csak formai transláció jellegével bír.

Csodálkozunk kell, hogy négy évtized tapasztalatainak ideje alatt a „kodifikátorok“ nem voltak képesek felfedezni a falusi közigazgatás parodikus helyzetét. Hiszen — bizonyos, hogy mamár elméleti és gyakorlati tudás nélkül, alig lehet valamely téren prosperálni. Dehát a falusi községi bírók 1—6 elemi osztállyal, felvannak ruházva oly jogkörrel, amelyben mozogni nem képesek, hanem rendszerint a tételes törvények alapján alárendelt falusi jegyzőt (?) — mint a színházi sugót — kell igénybe venniök a községi ügyek elintézésének szerepében.

Igazán nem tudjuk, hogy oda „fent“ miért nem tudják megítélni a gyakorlati és elméleti élet között létező bajok áthidalásának mikéntjét, hanem csak az elméletek utjain robognak át anélkül, hogy az élet tapasztalataiból valamely eredményes következtetést leszámolni képesek lettek volna.

Az állami anyakönyvelés s a polgári házasságkötés proceduráinak a falusi jegyzőkre történt átruházását eleinte úgy a közvélemény, mint a jogászörök némi aggodalommal fogadták s alig 12 évi tapasztalat után, a kormány az állami anyakönyvi felügyelői állásokat megszüntette, mert meggyőződött arról, hogy a falusi jegyzők az anyakönyvi teendőik végzését kifogástalanul teljesítik és semmi szükség sincs a gyámkodásra.

És mind eme körülmények s főleg az 1914. év augusztus havában megkezdett szomorú hadiesemények fejleményei között élő falusi jegyzők eléggé bebizonyították azt, hogy munkásságuk, képességük és megbízhatóságuk találkozhatott volna mamár annyi elismeréssel, amennyit a polgári perrendtartás megalkotásánál figyelmen kívül hagyni nem lett volna szabad.

Hát mi csak erre azzal felelünk, hogy minden falusi jegyző engedje a falusi bíró uramékat a saját lábaikon járni s akkor nagy jogkörük „csődje“ rövid idő alatt befog következni.

Vedevernó! *id. Szánthó Károly.*

— Most kell kérni a hadifoglyokat. A kűszöbön álló tavaszi gazdasági munkához már-már hozzá kell fogni. Legtöbb gazda azt hiszi, hogy a nagyszámban lévő hadifoglyok mindenkinek, mindenkor rendelkezésére állnak, csak kérni kell. Sok helyen kellő időben biztosították ugyan az orosz hadifogoly munkaerőt, de a legtöbben az — ej, ráérünk arra még — kényelmes álláspontjára helyezkedtek. Az ország több helyén tapasztalható eme helyzet orvoslása végett a kormány valamennyi törvényhatóság vezető tisztviselőjéhez rendeletet intézett, hogy a késedelmeskedő gazdákat világosítsa fel, hogy kellő időben kérjék a fogoly munkaerőt. A leiratban különösen a következőket ajánlja a gazdaközönség figyelmébe. A hadifoglyokat csak úgy és akkor bocsátják el a táborokból, ha azok megfelelő megfigyelés után teljesen és feltétlenül egészségeseknek bizonyultak. Maga az egészségügyi előkészítés heteket vehet igénybe és oka lehet annak, hogy a kiszemelt csapatokat a gazda végre is nem kapja meg, mert azok között az utolsó napokban valamely ragályos betegség jelentkezett. De különben is nincs az a sok hadifogoly, amire az ország határain belül úgy a gazdasági, mint az ipari stb. munkálatok terén és részben bizonyos haditermészetű munkálatoknál is szükség nem volna. Ne gondoljuk tehát, hogy ma is úgy van, mint a háború első hónapjaiban, hogy a hadifoglyokat semmire sem használjuk. Ma igen sokféle és igen jól tudjuk őket használni és éppen ezért azok a gazdák, akik idejében nem jelentkeznek, nem is fognak kapni. Most van tehát az ideje annak, hogy a községek és magánosok a kellő lépéseket megtegyék.

— A jövedelem- vagy hadiadó. Az 1915. évi XXI. t.-cikk a hadisegélyezés céljaira szolgáló jövedelemadót a folyó évben is kivettetni rendeli. — Az erre vonatkozó hirdetményeket a községek és városok most teszik közzé. Eszerint vallomást adni kötelesek mindazok, akiknek az 1915. évben 20000 koronát elérő, vagy meghaladó jövedelmük volt. A vallomást annál a község-nél (város) kell benyújtani az 1916. március 15-éig, amelynek területén az illető állandóan lakik, vagy tartózkodik. A vallomás lezárt borítékban is beadható, ez esetben azonban a nevet és lakást a címlapon pontosan kikell tüntetni. Aki vallomását az előírt határidőben vagyis az 1916. március 15-éig be nem adja, a kivétel során megállapított adónak 1⁰/₁₀-át, ha pedig a kir. pénzügyigazgatóság részéről a vallomás beadására hozzáintéztetett felhívásnak meg nem felel, a megállapított adónak 4⁰/₁₀-át fizeti pótlék fejében. — Tekintettel a múlt kedvező gazdasági évre, a termények, iparcikkek óriási árára s a háborús nyereségekre, vármegyénkben is jóval többen fognak jövedelemadót fizetni most, mint a múlt évben.

— Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!

Háborus apróságok.

Az orosz harctéren küzdő Kiss Károly 51. gy.-ezredbeli hadnagytól, Kiss Károly ipar-tüsti titkár fiától kaptuk a következő háborus apróságot:

Tüzérségi szakértő.

A tüzérség lövi be magát. Egy tüzér-kapitány egy Avisospostunk mellől triederrel figyel a lövegek hatását. Épen egy kis erdőre adnak le gránátokat s a harmadik vagy negyedik lövés nem explodál.

A kapitány bosszankodik az eseten s morfondiroz magában, hogy miért mondhatott csütörtököt a gránát.

Az Avisospost nem állhatja a töprengést s nagy szakértelemmel, de csak félvállról oda szól a kapitánynak:

— Hát persze, hogy nem explodál, hisz az erdőbe lóttek s biztosan fennakadt valamelyik fán!

Reserva portio.

Stramm katona a legénye az egyik barátomnak.

Jóllehet, ő csak „kutya-mosó“, de mikor tartalékban vagyunk, olyan „fertig“-et vág ki a puskájával, hogy csak úgy csodálkozik a sok regruta. Aztán elméletileg is nagy képzettségű. Tudja ő, hogy van Komp. Reserva, Regiments Reserva, Brigade Reserva, szóval mindenféle tartalék, még az ennivalóból is van Reserva portio.

Egyik nap nagy postát hoz a gazdájának, a rákövetkező nap semmit. A gazdája a postahiány miatt érthető bosszúsággal leszidja, de annak a nagy komolyságból hirtelen felderül az arca s nagy okos sunyi képpel kikotorász két levelet a hátzísák fenekéről.

— Gondoltam én szűkebb napokra hadnagy ur, a tegnapi postából két levelet eltettem Reserva portioiba!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Vettük a következő sorokat:

Szászváros, 1915. február hó 23-án.

Tekintetes ifj. Szántó Károly szerkesztő urnak

Helyben.

Tisztelettel értesítjük, hogy amennyiben tisztelt Szántó ur legutóbbi b. lapjában a szászvárosi vendéglősök ellen a rossz információk beszerzése alapján s anélkül némileg is tájékozott is lenne a vendéglősök jelenlegi keserves helyzetükkel, oly sérelmesen kikelt, hogy rákényszerít benünket azon felhívásra, hogy a sör beszerzése valamint annak poharankénti eladása ügyében újabb és pontosabb adatokat szerezen oly egyéntől, ki ezt gyakorlatilag ismeri és jelenleg ily üzletelt önállóan folytat és a sértő nyilatkozatát legújabb számában helyreállítsa.

Minthogy nem áll érdekünkben senkivel sem hadilábon állani mindaddig, míg az elkerülhető és nem is vagyunk kötelesek a nyilvánosság előtt az évi nyereség- és veszteség-számlát kimutatni. Ennélfogva még egyszer felhívjuk, hogy az ellenünk emelt vádat visszavonja és ajáljuk, hogy a kartelezett sörgyarak ellen forduljon.

Tisztelettel

Szászvárosi szállodások, vendéglősök és koresmárosok Egyesülete.

Kovátsik Simon, Eisenburger Gyula,
jegyző. elnök.

Szerkesztőségünkhöz intézett fenti hivatalos formájú nem is levél, hanem felhívás „vádak“-ról, sértésről, rossz informálódásról, vendéglősök „keserves“ helyzetéről (!?) beszél svégül erélyesen kívánja, hogy a sértéseket, a vádakokat, amelyek a keserves helyzetben lévő vendéglősöket és koresmárosokat érték, vonjuk vissza. Hogy is szól csak a múlt számban közölt cikkünkben a „vád és sértés“?!

Igy:

A kőbányai sörgyarak a háboru alatt immár harmadszor emelték a sör árát. A legújabb áremelés hektoliterenként 8 K volt, vagyis 100 literenként 800

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

fillér. Ezt az áremelést a vendéglősök s más sörkimérő helyek alaposan felhasználták arra, hogy ők is — miért miért nem — egy kis haszonhoz jussanak. Az alábbi kis számvetés szerint ezt bárki is konstatálhatja.

100 liter sör megdrágult 800 fillérrel. 100 liter sörben — habnélkül — van (a 3 deci) 333 pohár. Ezt a 333 pohár sört a szegény gyárosok csak 800 fillérrel drágították, ellenben a vendéglősök poharanként csak 4 fillérrel vagyis 333 pohárnál (1 hektónál) 1332 fillérrel, amiből ha leütjük a karteles gyarak 800 fillérjét, marad a vendéglősök zsebében 100 literenként 532 fillér olyan haszon, amiért semmi ellenértéket sem adtak s amit csupán a gyarak árdrágítása zsebeltet be velők. Miért!

Az indokolatlan drágítást büntetik, vajjon a vendéglősök részéről mivel van indokolva az a kis haszon, ami literenként 5³² fillért tesz ki!? A fogyasztó közönség zsebében ejtett eme újabb kettős érvágás gondolkodóba ejthetné az illetékes hatóságokat, amelyek valamelyes megtorló és helyesbítő intézkedések eszközését jogosan alkalmazhatnak. Stb.

Hát kérem itt se sertes, se vád nincs, itt tényekről van szó, amit a közönség zsebe érez meg. Vagy talán nem igaz az, hogy akkor, amikor a sörgyarak 100 liter sört 800 fillérrel drágítottak, akkor nálunk 1 pohár sör (3 deci) 4 fillérrel, vagyis 100 liter 1332 fillérrel drágult!? Erre vonatkozólag a levél hallgat.

Mi a közönség érdekét védjük, a közönségnek irunk lapot, nem pedig a vendéglősöknek. Tessék megcáfolni számokkal, nem felhívásokkal, hogy a szászvárosi közönség a 800 fillérrel drágult sörért 1332 fillért fizetett!

Egyet azonban helyre igazítunk. Ugyanis, informálódunk s megtudtuk, hogy a vendéglősök és korcsmárosok s más sörkimérők a Schuleri-szeszgyár raktárából veszik a sört, ahol a 8 K-ás drágítás már 10 K volt hektónként. Vagyis 100 liter sörnél (333 pohár) nem 532 fillér, hanem csak 332 fillér vándorolt a sörárusítók zsebébe, a 200 fillér az a sörraktárnak maradt. S mindezek csak azért, mert a sörgyarak drágítottak.

Mi sem személyeket, sem testületeket nem sértettünk meg, csak árdrágításról irtunk és irni fogunk a köz érdekében mindig, mert ez a hivatásunk. Ha valaki sértve érzi magát általunk, forduljon a bírósághoz, amely a szigorú sajtótörvények alapján majd visszavonhatja velünk a „vádakot“ (miféleket, nem tudjuk), a sértéseket, sőt még alaposan meg is fog büntetni minket.

Leközöltük a semmiféle érvelés és számadat nélküli, de sokat követelő levelet s csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy akkor, amikor a pénzügyi és rendőri hatóságok a sok helyen be nem tartott miniszteri s egyéb rendeletek és törvények betartására birságokkal és szigorral szorítja a t. egyesület tagjait, akkor is ilyen „módon“ és indoklás nélkül fellebbeznek!?

Majd meglátjuk!

NAPI HIREK.

— **Kitüntetések a 64. gy.-ezredben.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásért Tompa Mihály tart. hadnagynak a III. oszt. katonai érdemkeresztet, dr. Dengyel Lajos és Szántó Árpád tart. zászlósoknak pedig az I. oszt. vitézségi ezüstérmét adományozta.

— **Kitüntetett ápolónók.** Ő cs. és kir. fensége Ferencz Salvator főherceg ur az itteni cs. és kir. tartalékkórház önkéntes ápolónőinek, Binder Vilmosné urnőnek és a jelenleg Kézdivásárhelyen lakó Miklós Benedekné szül. Spitra Meláni urnőnek, valamint Müller Vilma kisasszonynak a vöröskereszt hadidisztiményes ezüst érdemjelvényét adományozta. Az érdemjelvények ünnepies átadása f. hó 18-án d. u. 5 órakor az ez alkalomra összegyűlő sebesültek és a kórház

összes orvosai és tisztjei jelenlétében dr. Grauer Bernhard törzsorvos, kórházparancsnok ur által történt. A kórházparancsnok szép beszéd keretében méltatta az ápolónőknek áldozatkész és fáradhatatlan tevékenységét, a kik a háboru kezdete óta megszakítás nélkül eredményesen támogatták az orvosokat a sebesültek ápolásában és akik a háboru elején jelentkezett sok ápolónő közül mindvégig nagy buzgalommal és odaadó hűséggel nehéz szolgálat közben kitartottak. Ő felsége a király háromszoros éltetésével fejeződött be a lélekemelő ünnepély.

— **Házasság.** Kráner József, a helybeli hadkiegészítőhöz beosztott cs. és kir. 51-ik gy.-ezredbeli százados a napokban vezette oltárhoz Brády Albert brádi földbirtokos és a „Zaránd“ megyei laptársunk felelős szerkesztőjének leányát, Atalát. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk az ifju párnak!

— **A 18 évesek sorozása.** Eddigi értesülések szerint az 1898. évben született, tehát ebben az évben 18-ik évükbe lépett ifjak közelebről — ugye lehet március havában — népfölkelő bemutató szemlére fognak állíttatni s egyszersmind kilátás van arra is, hogy a 19, 20, 21 és 22 éves népfölkelők újabb pótszemléjét is elrendelik.

— **Esküvő.** Lienert Mihály kezelőfőhadnagy Szászvároson f. hó 24-én tartotta esküvőjét Vaszilka Mariska kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Özv. Hofmann Jenőné sz. Keintzel Anna 50 éves korában Marosvásárhelyen meghalt. Az elhunytban Varga Árpád nagydenki körjegyző neje a néniét gyászolja.

— **Katonai hírek.** A Külügy-Hadügy legutóbbi száma többek közt a következő fontosabb katonai híreket közli: 43—50 évesek egyszerű sárga karpaszománya. A honvédelmi miniszter a 43—50 éves népfelkelésre kötelezettek számára rendszeresített egyszerű sárga karpaszomány viselésének az igényjogosultságát az oklevéllel nem bíró tanítókra (elemi iskolai, ipar, kereskedelmi tanonciskolai polgári iskolai tanítókra stb.) is kiterjesztette. Ezt a kedvezményt a tényleges szolgálatra való bevonulás után az előléptetésre jogosított parancsnoknál kihallgatáson kell szóbelileg kérelmezni. Az alkalmazást igazoló okmányt szintén be kell mutatni a kihallgatáson. — Gyógyszerügyi tiszték ténylegesítése. A hadügyminisztérium elhatározta, hogy a tartalékos gyógyszerügyi tiszték egy részét ténylegesíti. A kérvényeket szolgálati uton kell a hadügyminiszterhez felterjeszteni. Az érettségizett tartalékos gyógyszerügyi tiszték előnyben részesülnek. — A harctéren levő katonák felmentése. A politikai hatóságok igen gyakran fordulnak a harctéren lévő csapatparancsnokokhoz katonai hatóságok által felmentettek szabádságolása végett. Az osztrák honvédelmi miniszter ezzel kapcsolatban ismételt közli azt a rendelkezését, amely szerint a katonai szolgálat alól felmentés hatályát veszti, ha az illető felmentett időközben a harcterre utba indul. A harctéren levők felmentése felett a hadsereg főparancsnokság (vezérszállásmenteri osztály) dönt a minisztérium javaslatára.

— **Meghívó.** A „Szászvárosi Magyar Kaszinó“ tisztelt tagjait felkérem, méltóztassanak folyó év március hó 5-én delután 3 órakor a Kaszinó helyiségében tartandó rendes közgyűlésre megjelenni. Ha a tagok kellő számmal nem jelennének meg, akkor a közgyűlés a következő vasárnap delután 3 órakor ugyanott fog megtartatni a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. Szászváros, 1916. február 26-án. Dósa Dénes elnök.

— **Halálozás.** A hunyadmegyei jegyzői karnak egyik legrégebb tagja dőlt ki az élők sorából. Cristea Káandin bózési körjegyző, a koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosa f. hó 23-án életének 76-ik, tisztviseleti működésének 51-ik évében meghalt. Temetése 26-án ment végbe nagy részvét mellett. Az algyógyi járás jegyzői kara is külön gyászjelentésben tudatta a szomorú hirt.

— **Meghívó** a Magyarországi Vöröskereszt-egylet szászvárosi választmányának 1916. évi február hó 27-én (vasárnap) d. u. 3 órakor a városháza képviselőtestületi üléstermében megtartandó rendes évi közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Az 1915. évben kifejtett tevékenységről szóló jelentés megtétele. 2. Az 1915. év számadásainak előterjesztése. 3. Az 1916. évre szóló munkaelőirányzat megállapítása. 4. Az 1916. évre szóló költségvetés megállapítása. 5. Tíz választmányi tag kisorsolása és megválasztása. Szászváros, 1916. február 10. A Magyarországi Vöröskereszt-egylet szászvárosi fiókjának választmánya. **O r e n d i s. k.,** elnök. **D r. R a d ó s. k.,** jegyző.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a cs. és kir. katonai parancsnokság a termelőknek préseletlen állapotban, helyben (az udvarban, csűrben) legfelsőbb árat szénáért 8 K-át, sarjuért 6 K-át fizet. Felhívatnak az eladni szándékozók, azt a nagyszebeni cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztonságának sürgősen jelentsék be. Szászváros, 1916. év február hó 15-én. **A n d r a e s. k.,** polgármester.

— **14—18 éves ifjak felvétele az államvasutaknál.** Az 1914. évi XVII. t.-c. alapján engedélyt nyertek a vasutak, hogy 14—18 éves fiukat, mint tanulókat felvehessenek. A felvételre és oktatásra vonatkozó szabályzatot a m. kir. államvasutakat illetően most hagyta jóvá a kereskedelemügyi m. kir. miniszter. A „Vasuti és Közlekedési Közlöny“ megállapítása szerint a szabályzatnak különösen a gyermekek ellátására és erkölcsi gondozására vonatkozó része tűnik fel, amely valóságos atyai gondoskodást tételez fel az alkalmazó szolgálati főnökségek részéről.

— **A megyegyűlésről** jövő számunkban fogunk beszámolni.

— **Goga Oktavian és társai ellen.** Szében vármegye közönsége e hó 7-én megtartott közgyűlésén Preda János bizottsági tag a román nemzetiségi bizottság nevében indítványt terjesztett be, amely többek közt ezeket mondja: Szomorú kötelességünk megállapítani, hogy e törvényhatósági bizottság két tagja Goga Oktáv és dr. Ghibu Onisfor az ország határát átlépve, népünk és nemzetiségi pártunk magatartásának vonalát túl lépték és ténykedésük, valamint illojális magatartásuk által felségsértési pert is idéztek elő, amely a kolozsvári királyi törvényszék előtt folyamatban van. A szelistyei és szászsebesi választókerületek román választói lelkükben megbotránkozva visszavonták a törvényhatósági közgyűlésen való képviselteségi megbízatást és a törvényhatósági román klub a szelistyei és szászsebesi választókerületek választóival egyetértve, indítatva érzi magát a maga részéről is elítélni a fentemlített törvényhatósági megbízottak tetteit és eljárását. Indítványozza tehát, hogy a törvényhatósági bizottság zárja ki tagjai sorából e megbízottakat. Walbaum Frigyes főispán hangsúlyozta, hogy aki hazáját elárulja annak közönségünk nem lehet helye. A névlajstromból való törlésre a törvény alapot nem nyújtott és a törvényt még a hazatérőkkel szemben is tiszteletben kell tartani. Ennélfogva mély megvetésünknek azzal adunk kifejezést, hogy a közgyűlés nem tartja őket

érdemeseknek, hogy továbbra tagjai legyenek. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

— **Fekete himlő — Gyulafehérvárt.** Gyulafehérvárt — amint az ottani ujság írja — 3 esetben állapították meg a fekete himlő fellépését. A hatóság minden szükséges intézkedést megtett arra nézve, hogy a veszedelemnek útját állja. A legmesszebbmenő óvatossággal ügyeljünk egészségünkre és védjük meg azt még e veszélyes járvánnyal szemben is!

— **Halálozás.** Toronyfalvi **T o r n y a** Ödön né szül. Várszeghy Irén, Tornya Ödön alsóteleki körjegyző neje f. hó 12-én, 50 éves korában, boldog házasságának 25. évében, Alsóteleken meghalt.

— **Hengermalom — Déván.** Amint értesültünk, a napokban fogja üzemét megkezdeni Déván, az aradi-uti Steiner-féle emeletes épületben a „Dévai Hengermalom“, amely a mai malom-technika legökéletesebb gépeivel villanyerőre van berendezve. Vármegyénkben ez az első ilyen malom, amely a lisztelőállítást az ország többi műmalmához hasonló módon fogja végezni. Az őrlendő buza tisztítását, portalanítását és osztályozását külön gépek végzik s csak ez után kerül a buza őrlő acélhengerek közé. A nyerendő liszt minden tekintetben felülfogja mulni a vizimalmak lisztjeit. A magánőrlés váért, vagy készpénzért fog eszközölni. Be lesz vezetve a csererendszer is, azaz a beszállított termény mennyiség és minőségileg megmérték, aztán a kívánt különböző minőségű lisztek megfelelő sulyban azonnal kifognak szolgáltatni. A buzának megfelelő korpa, vagy ennek értékét képviselő liszt szintén a megállapítás tárgyát fogják képezni. Ha tehát valaki 100 kiló buzát át ad a malomnak, úgy 2 kiló porlásra számoltatik el, 20 kiló a korpára esik, a többi pedig tiszta lisztben adatik ki, mely aszerint lesz több vagy kevesebb, amint kevesebb vagy több finom lisztet kíván az őrltető. Megtörténhetik tehát az az eset is, hogy valaki 100 kiló buzáért 100 kiló lisztet kap, ha azt kenyérlisztben kívánja tulnyomó részben kiszolgáltatni, az őrlési díjat pedig készpénzben kifizeti. A malom maga csak őrléssel fog foglalkozni. A kereskedelmi liszt forgalomba való hozatalát a Dévai Egyesült Kereskedelmi Részvénytársaság fogja végezni. A gyártmányok a malomból ólomzárolt zsákokban adatnak át a kereskedelmi forgalomnak. Egy kissé baj az, hogy a jelenben érvényben levő kormányrendelet szerint, csak egy fajta lisztet szabad a malomból kiadni és csak 14 kiló korpa vonható ki. A liszt tehát csak kenyérliszt lesz, szépségről beszélni sem lehet, jóságra nézve azonban sokkal jobb és szebb lesz, mint a vizimalmok lisztje és e mellett sokkal nagyobb mennyiség lesz ezen lisztből nyerendő kenyér, éppen ebben rejlik oka a kormány őrlési rendeletének. A malom éjjelnappali üzem mellett körülbelül 120 métermázsa kereskedelmi, 80 mázsa sima őrlésű lisztet és 60—80 mázsa tengeri lisztet lesz képes naponkint gyártani.

— **A hadsereg lóvásárlása.** A honvédelmi miniszter valamennyi vármegyei és városi törvényhatósághoz körrendeletet intézett, melyben elrendeli, hogy február 15-től kezdve a mostani háboru tartama alatt még bekövetkehető újabb lóosztályozás alkalmával a lovak értékének megállapításánál a mai tényleges piaci lóárak vétessenek figyelembe. Mivel a most foganatosítandó osztályozásnál szabványosnak tekintendő árak nem fognak megállapítani és közzétenni, valamennyi alkalmasnak osztályozott ló értékét becslés útján fogják megállapítani.

— **Rézgalic a permetezéshez.** A földmivelésügyi miniszter a rendelkezésre álló rézgalic kiosztását lehetőleg még a folyó év március havában óhajtja megkezdeni és a következő hónapokban akként folytatni, hogy a kiosztható mennyiség az illetékes törvényhatóság útján kellő időben jusson el a szőlőbirtokosokhoz. A fővárosban a ker. előljáróságok írják össze a szükségletet s e végből minden érdekelt ahoz az előljárósághoz fordulhat, a hol a szőlője van.

— **Románia besorozza az idegeneket.** A bukaresti lapok értesülése szerint az ez évben tartandó romániai sorozásokon 40 éves korig jelentkezni tartoznak mindama idegenek, akik nem állanak saját országuk védelme alatt és engedélyt kaptak arra, hogy Romániában tartózkodjanak, még pedig tekintet nélkül arra, hogy hazájukban teljesítettek-e katonai szolgálatot vagy sem. A sorozást a kerületek prefekturáin működő sorozó-bizottságok foganatosítják e hó 28-ikától kezdve.

— **A facipő.** Jelentettük már, hogy Erdélyben egyre nagyobb arányokat ölt a facipőmozgalom. Néhány vállalat már gyártott is ilyen facipőket, melyeknek felsőrésze szövetszövetből készült, a talpa pedig fából. Sok családban már viselik is e cipőket, amelyeknek párja 3—4 korona. Sepsiszentgyörgyön nemrégiben a facipők gyártása és terjesztése tárgyában vármegyei értekezlet volt. A vármegye fölterjesztést küldött a földmivelésügyi minisztérium székelyföldi kirendeltségéhez. A kultuszminisztérium részéről is érdeklődtek a székelyföldi facipők iránt, amelyeknek viseletére rendeleti uton fogják felhívni a tanulóifjuságot.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy az 1916. évi február hava 15-iki kezdettel, valamint a mostani háboru tartama alatt még bekövetkehető újabb lóosztályozás alkalmával a lovak értékének megállapításánál a mai tényleges forgalmi (piaci) lóárak vétetnek figyelembe. A most foganatosítandó osztályozásnál szabványosnak tekintendő árak nem fognak megállapítani és közzététetni. Valamennyi alkalmasnak osztályozott ló értéke becslés útján állapítatik meg. Szászváros, 1916. évi február hó 18-án. Polgármester h. **d r. S o t i r s. k.,** főjegyző.

— **A nagyobb baj.** Egy menetszázad masirozott felpántlikázva, vadonatuj csukaszürkében; a pályaudvar felé mentek, ahol már várt rájuk a vonat, hogy elszállítsa őket a harctérre. A katonák vigan énekeltek és a nótázás kicsalta az embereket az üzletekből. Egy vendéglő előtt egy sereg fiatal leány is volt, akik meghatottan lengtették a keszkenőjüket a fiuk felé. Egy öreg népfölkelő, aki az utolsó század végén baktatott, nem bírta megállani és tréfálkozva odaszólt a leányokhoz:

— Minket ne sajnáljatok lyányok! Minket csak elvesz a jó Isten, de ki vesz el majd titeket? . .

— **Bőséges gyermekáldás.** Csikszentimrén Pál Józsefné sz. Illyés Borbálának jan. 22-én három ép, erős és egészséges fiugyermeke született. Az apa aznap ment a harctérre, mikor a hármas ikrek születtek. A szülőknek az ujszülötteken kívül még négy gyermekük van.

— **Irodista leány kerestetik.** Róna Jenő szászvárosi fényképész irodájába felvétetik egy ügyes leány. Ajánlkozni írásban vagy szóban lehet Róna Jenő fényképésznel Szászváros, Váasar-utca.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Fotér), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— Az 51—55 évesek behívása. A napokban fognak megjelenni azok a hirdetések, melyek az 51—55 éves férfiakosságának fegyveres szolgálatra való behívása felől tartalmaznak intézkedést. Az 50 éven felüliek fegyveres szolgálatáról tudvalevően törvényt hozott az országgyűlés. Ausztriában császári rendelet intézkedik ugyanilyen értelemben, de úgy a magyar törvény, mint az osztrák rendelet csak a háboru tartamáig érvényesek. A bevonulásra kötelezettek érdekeit természetesen figyelembe fogják venni. Ugy értesülünk egyébként, hogy a legöregebb katonákat a katonai felügyelet alatt álló nagyobb iparvállalatok őrségeibe fogják beosztani, hogy az ott alkalmazott fegyverképes egyének fel szabadulhassanak s más szolgálatra alkalmaztassanak.

— A vasárnapi munkaszünet visszaállítása. A kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag az alábbi rendeletet adta ki: A mult évi augusztus hó 18-án 50966 szám alatt kelt rendelettel, a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése tárgyában 1914. évi augusztus hó 8-án 60061 szám alatt kelt rendeletnek az ipari és kereskedelmi árusítást és az elárúsított cikkek házhoz szállítását érintő részét hatályon kívül helyeztem, illetve megengedtem, hogy az ipari és kereskedelmi árusítás és az elárúsított cikkek házhoz szállítása az ország egész területén a törvényes munka szüneti napokon déli 12 óráig s napi élelmészeti cikkek árusítása pedig a tulajdonilag ezek árusítására berendezett üzletekből ezenfelül este 6 órától kezdve végezhető legyen. Egyes érdekeltségi körök részéről előterjesztett kérelemre most ezt a rendelkezést is hatályon kívül helyezem s az ipari és kereskedelmi árusításra és az elárúsított cikkek házhoz szállítására nézve a háboru előtti gyakorlatot állítom vissza; az eddigi enyhe tél folytán várható jégghiányra való tekintettel azonban az 1891. évi XIII. törvény-cikk 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján megengedem, hogy folyó év június 1-étől szeptember 15-éig a napi élelmészeti cikkek árusítása a tulajdonilag ezek árusítására berendezett üzletekből este 6 órától az illető helyen megállapított záróráig, legkésőbb este 9 óráig végezhető legyen. Ezek szerint tehát a most jelzett kivétellel, az ipari és kereskedelmi árusítás és az elárúsított cikkek házhoz szállítása ezentul törvényes munkaszüneti napokon amint a hadiállapot bekövetkezése előtt az ipari munka vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1903. évi 28559 szám alatt kiadott rendelet alapján lesz végezhető.

Sz. 452/1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. IV. 252/3 számú végzése következtében dr. ifj. báró Dániel Gábor ügyvéd által képviselt Országos Központi Hitelbiztosítók Társaságának 300 K s jár. erejéig 1914. évi május hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1460 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, borjúk, tehén stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1914. évi V. 309/3 számú végzése folytán 300 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 1-ső napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 130 K 02 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kudzsiroon, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1916. évi március hó 6-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. február hó 20-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

235

Kiadó lakás! Szászvároson, Sörház-utca 11. sz. a. I-ső emeleten 5 szoba, 1 konyha, 1 belépő, pince, 1 mosókonyha, esetleg kert és 1 faskamra kiadó. Értekezhetni: Schärer Dávid urral Szászváros, Főtér, (Takarékpénztári épületben). 236 1—3

Egy jól irni és olvasni tudó fiú nyomdász-tanulónak azonnal felvétetik a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

Sz. 446/1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1915. évi 2096/2 és 2299/2 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Szászvárosi Takarékpénztár Rt. felperesnek 55 K 80 fill. s jár. erejéig 1915. évi augusztus hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 760 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: buza, tehének stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1915. évi V. 2908 számú végzése folytán 19 K 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1914. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 80 K 27 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Piskincen, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1916. évi március hó 3-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. évi február hó 17-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

232

Sz. 451/1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1915. évi 2163 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Szászvárosi Takarékpénztár Rt. felperesnek 27 K s jár. erejéig 1915. évi augusztus hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2400 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehének stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1915. évi V. 2914 számú végzése folytán 27 K tőkekövetelés, 135 K után 1914. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 71 K 11 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Alkenyeren, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1916. évi március hó 3-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. évi február hó 17-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

231

Sz. 506/1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1914. évi 9914 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Szászvárosi Takarékpénztár Rt. felperesnek 65 K s jár. erejéig 1914. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 920 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szekerek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1914. évi V. 479/1 számú végzése folytán 65 K tőkekövetelés, ennek 1915. évi szeptember hó 25-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 57 K 41 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Gyalmáron, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1916. évi március hó 3-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. évi február hó 17-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

233

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi február hó 27-én a „KÖZPONTI“ szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

Vera megtört élete.

Danmark-dráma 5 felv. A főszerepben G. Houlberg.

A megzavart nászutazás.

Vigjáték 4 felv. A főszerepben Anna Müller Linke és Tony Sylva.

Hű bajtársak.

Aktuális háborus dráma 2 felv.-ban.

Háborús aktualitások.

Előzetes jelentés! Vasárnap, március 5-én:

! SIMON JUDIT !

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytözsdeben.

Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8¹/₄ órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Tavaszi és nyári szezon!	
Szövetek egész öltönyökhöz!	<p>Szövetek egész öltönyökhöz!</p> <p>Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból perven- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,</p> <p>úri- és női- loden-szövetek, női costum ruha-szövetek,</p> <p>billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl!</p> <p>SZATHMÁRY ALADÁR a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétatér-utca 5. szám. 223 2—</p>
Szövetek egész öltönyökhöz!	<p>Tavaszi és nyári szezon!</p>

Nincs többé húshiány!

Konzervált tengeri hal

csont és szálka nélkül, tiszta színhús, melyből a legizletesebb ételek készíthetők, ára különként 2 K 40 fillér.

Kereskedőknek, nagyobb vendőknek megfelelő engedmény

Shállítja:

Ábrahám Albert
ügynöksége HÁTSZEG. **

206 7—10